

XLIX Olimpiada Wiedzy i Umiejętności Rolniczych
Finały centralne 2025/2026
Blok: Agrobiznes

1. **Składnikami aktywów trwałych gospodarstwa rolnego są m.in.:**
A/ grunty, wartości niematerialne i prawne, obora C/ wiatra, obligacje skarbowe, wartość produkcji w toku
B/ należności, zapasy produktów, maszyny i urządzenia D/ samochody, kapitał własny, zobowiązania
2. **Forma bezrobocia występującego w każdej gospodarce, wynikająca m.in. z czasowego pozostawania bez pracy osób zmieniających miejsce zatrudnienia to bezrobocie:**
A/ frykcyjne B/ strukturalne C/ koniunkturalne D/ cykliczne
3. **Wskaźnik obrazujący wartość PKB przypadającą średnio na jednego mieszkańca danego obszaru to:**
A/ personalny PKB C/ PKB w cenach czynników produkcji
B/ PKB w cenach rynkowych D/ PKB *per capita*
4. **Pogłowie zwierząt wyrażone np. w jednostkach przeliczeniowych na 100 ha UR to:**
A/ obsada inwentarza żywego B/ struktura inwentarza C/ struktura stada D/ stado podstawowe
5. **Wzrost rozmiarów popytu na dane dobro X nastąpi wówczas, gdy (*ceteris paribus*):**
A/ wzrosną dochody konsumentów C/ zmniejszą się koszty produkcji
B/ wzrośnie cena dobra X D/ wzrosną ceny dóbr komplementarnych
6. **Który z wymienionych środków produkcji ma charakter środków obrotowych?:**
A/ pług obrotowy B/ saletrzak C/ dojarnia karuzelowa D/ kombajn zbożowy
7. **Do kosztów zmiennych zaliczamy:**
A/ zakup nawozów mineralnych i pasz C/ zakup części zamiennych oraz amortyzację budynków
B/ zakup krów mlecznych i energii D/ zakup pestycydów oraz opłacenie składki na KRUS
8. **Wielkość ekonomiczną gospodarstwa rolnego mierzy się obecnie:**
A/ obsadą zwierząt C/ dochodem rolniczym brutto
B/ wysokością standardowej nadwyżki bezpośredniej D/ wysokością standardowej produkcji
9. **Wskaż prawdziwe stwierdzenie:**
A/ podstawowa stawka podatku VAT w Polsce wynosi 18%
B/ tzw. rolnicy ryczałtowi mogą sprzedawać swoje produkty tylko płatnikom podatku VAT
C/ podatek VAT jest podatkiem dochodowym
D/ fakturę VAT dla tzw. rolnika ryczałtowego wystawia nabywca towaru będący płatnikiem podatku VAT
10. **Jednym z warunków uzyskania tzw. premii dla młodych rolników jest wiek osoby aplikującej, który nie może przekraczać:**
A/ 18 lat B/ 25 lat C/ 30 lat D/ 40 lat
11. **Na koszty czynników zewnętrznych według metodologii FADN składają się m.in. wydatki na:**
A/ usługi obce, ubezpieczenia społeczne, podatek rolny C/ materiał siewny, paliwa i energię
B/ wynagrodzenia pracy obcej, odsetki od kredytów i czynsze D/ pasze, nawozy, środki ochrony roślin
12. **Przesunięcie krzywej popytu na sery owcze w lewą stronę mogło być spowodowane:**
A/ spadkiem dochodów konsumentów C/ wzrostem cen wędlin
B/ wzrostem liczby konsumentów D/ spadkiem cen serów
13. **W gospodarstwie rolniczym prowadzącym wyłącznie produkcję owczarską występować będą:**
A/ owce, jagnięta, maciorki hodowlane, tryki C/ owce, prosięta, tryki, skopy
B/ owce, jagnięta, skopy, buhajki D/ owce, jagnięta, tryki, woły
14. **Przykładem wydatku, nie będącego dla przedsiębiorstwa kosztem, jest:**
A/ amortyzacja B/ zakup paliwa C/ spłata raty kredytu D/ wynagrodzenie prezesa

15. Inwestycje mające na celu odtworzenie potencjału przedsiębiorstwa to inwestycje:
A/ restytucyjne B/ brutto C/ nowe D/ modernizacyjne
16. Inflację o stałej stopie wzrostu cen wynoszącej od 5% do 10% w skali roku nazywamy:
A/ galopującą B/ kroczącą C/ pełzającą D/ hiperinflacją
17. Aktualna stopa bezrobocia w Polsce wynosi ok.:
A/ 1% B/ 5% C/ 8% D/ 11%
18. Monopson to forma rynku, w której występuje:
A/ jeden sprzedający i wielu kupujących C/ wielu sprzedających i wielu kupujących
B/ kilku sprzedających i wielu kupujących D/ wielu sprzedających i jeden kupujący
19. Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w Polsce to obecnie ok.:
A/ 11,7 ha B/ 13,9 ha C/ 18,3 ha D/ 22,5 ha
20. Koszt zwiększenia produkcji o jedną dodatkową jednostkę to:
A/ koszt zmienny B/ koszt krańcowy C/ koszt przeciętny D/ koszt jednostkowy
21. Do spółek osobowych zaliczamy:
A/ spółkę jawną i spółkę akcyjną C/ spółkę jawną i spółkę z o.o.
B/ spółdzielnię i spółkę partnerską D/ spółkę cywilną i spółkę komandytową
22. Kosztami bezpośrednimi produkcji w gospodarstwie rolnym są:
A/ zakup nawozów mineralnych i maszyn rolniczych C/ zakup nawozów mineralnych i pasz
B/ amortyzacja ciągnika i zakup pasz D/ spłata rat kredytu i odsetek
23. Wniosek o płatności obszarowe można obecnie:
A/ złożyć osobiście w biurze powiatowym ARiMR C/ złożyć elektronicznie przez aplikację mObywatel
B/ przesłać formę papierową do KOWR D/ złożyć elektronicznie przez aplikację eWniosekPlus
24. Które z poniższych działań nie jest obecnie realizowana w ramach Krajowego Planu Strategicznego WPR na lata 2023-2027?
A/ jednolita płatność obszarowa C/ rolnictwo ekologiczne
B/ renty strukturalne D/ wsparcie dla młodych rolników
25. Prawidłowość mówiącą, że wraz ze wzrostem dochodów ludności (*ceteris paribus*) zmniejsza się udział wydatków na żywność w budżetach domowych, opisuje:
A/ prawo Kinga B/ Prawo Engla C/ Prawo Keynesa D/ Prawo dużych liczb
26. W przypadku którego z poniższych produktów, najczęściej będzie stosowana tzw. sprzedaż bezpośrednia:
A/ jogurty B/ konserwy mięsne C/ sery owcze D/ papierosy
27. Jeżeli cena detaliczna każdego z niżej wymienionych dóbr zmniejszy się o 20%, to na które z tych dóbr popyt wzrośnie najbardziej (o najwięcej %)
A/ chleb pszenno-żytni B/ środki opatrunkowe C/ sól kuchenna D/ nowe samochody
28. Instytucją przyjmującą wnioski o tzw. płatności bezpośrednie jest:
A/ ARiMR B/ ARR C/ NFOŚiGW D/ KOWR
29. Przykładem samorządu gospodarczego rolników jest:
A/ Polskie Stronnictwo Ludowe C/ Mazowiecka Izba Rolnicza
B/ Polski Związek Hodowców Trzody Chlewnej D/ Agencja Rynku Rolnego
30. W metodzie analizy SWOT, informacja o uzyskaniu przez właściciela gospodarstwa rolnego tytułu zawodowego magistra rolnictwa powinna być potraktowana, jako:
A/ szansa lub zagrożenie C/ mocna strona lub zagrożenie
B/ mocna lub słaba strona D/ słaba strona lub szansa

- 31. Próg rentowności przedsięwzięcia to taka wielkość produkcji, przy której:**
 A/ koszt całkowity zrównuje się z utargiem całkowitym C/ zysk jest ujemny
 B/ przeciętne koszt całkowite osiągają minimum D/ pojawia się zysk nadzwyczajny
- 32. Wysokość składki na ubezpieczenie społeczne rolników jest uzależniona m.in. od:**
 A/ powierzchni gospodarstwa C/ wysokości uzyskanego dochodu w roku poprzednim
 B/ wieku rolnika D/ wszystkie odpowiedzi A, B, C są poprawne
- 33. Struktura rynkowa, w której na rynku występuje duża liczba producentów oferujących podobny towar po zbliżonej cenie to:**
 A/ monopol B/ oligopol C/ konkurencja doskonała D/ konkurencja monopolistyczna
- 34. W jakich dziedzinach działalność mogą prowadzić w Polsce tylko spółki Skarbu Państwa:**
 A/ produkcja spirytusu i produkcja broni palnej C/ usługi pocztowe i usługi szpitalno-medyczne
 B/ prowadzenie loterii ogólnopolskich i transport kolejowy D/ nie ma obecnie takich ograniczeń
- 35. Przykładem integracji pionowej w agrobiznesie jest:**
 A/ zacieśnianie współpracy pomiędzy producentem prosiąt i właścicielem fermy produkującej tuczniki
 B/ zacieśnianie współpracy pomiędzy producentami owoców miękkich
 C/ organizacja związku zawodowego producentów rolnych
 D/ tworzenie grupy producentów tytoniu
- 36. Ustanowienie przez rząd ceny minimalnej na dane dobro:**
 A/ następuje z reguły pod naciskiem konsumentów danego dobra
 B/ ma sens tylko wówczas, gdy cena ta ustalona zostaje powyżej poziomu zapewniającego równowagę rynkową
 C/ gwarantuje zyski wszystkim producentom danego dobra
 D/ odpowiedzi A, B oraz C nie są prawidłowe
- 37. Współzawodnictwo podmiotów rynkowych, które zmierzają do osiągnięcia swoich celów to:**
 A/ konkurencja rynkowa C/ zjawisko szkodzące rozwojowi gospodarki
 B/ globalizacja D/ zjawisko działające na niekorzyść klientów
- 38. W tzw. "krótkim okresie czasu", wzrost wielkości produkcji przedsiębiorstwa prowadzi do:**
 A/ zmniejszenia całkowitych kosztów zmiennych C/ zmniejszenia kosztów całkowitych
 B/ zmniejszenia przeciętnych kosztów stałych D/ wzrostu całkowitych kosztów stałych
- 39. Tzw. jednoosobowa działalność gospodarcza podlega rejestracji w:**
 A/ Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej
 B/ Krajowym Rejestrze Sądowym
 C/ Biurze notarialnym
 D/ Gminnym Wykazie Działalności Gospodarczych
- 40. Dokument zawierający uporządkowane dane osobowe, wykształcenie, doświadczenie zawodowe, dodatkowe kwalifikacje, umiejętności i zainteresowania oraz formułę o zgodzie na przetwarzanie danych to:**
 A/ list motywacyjny B/ życiorys zawodowy C/ referencje D/ tzw. c.v.c.
- 41. Co obejmują kompetencje?:**
 A/ wiedzę z danego zakresu, wykształcone umiejętności i postawy
 B/ dyplomy i zaświadczenia
 C/ staż pracy i doświadczenie zawodowe
 D/ referencje i sieć kontaktów
- 42. Na podaż na rynku pracy wpływają:**
 A/ system kształcenia dzieci i młodzieży, C/ wysokość proponowanego wynagrodzenia,
 B/ liczba osób wyjeżdżających za granicę D/ wszystkie odpowiedzi A, B i C są poprawne
- 43. Tzw. osoby w wieku produkcyjnym w Polsce to:**
 A/ kobiety 18–60 lat, mężczyźni 18–65 lat C/ kobiety 18–62 lat, mężczyźni 18–65 lat
 B/ kobiety 18–60 lat, mężczyźni 18–60 lat D/ kobiety 18–65 lat, mężczyźni 18–67 lat

44. Wzrost krańcowej skłonności do oszczędzania:

A/ zwiększa dochód narodowy B/ zmniejsza konsumpcję C/ zmniejsza oszczędności D/ zwiększa import

45. Wskaż ubezpieczenie, które nie ma charakteru obowiązkowego w przypadku rolników:

A/ OC gospodarstw rolnego C/ AC samochodu osobowego
B/ OC ciągnika rolniczego D/ ubezpieczenie społeczne

46. Papiery własnościowe, potwierdzające udział właściciela w spółce i jej kapitale zakładowym to:

A/ bony B/ aukcje C/ akcje D/ obligacje

47. Zdolność do spłaty zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami w terminach określonych w umowie to:

A/ zdolność kredytowa B/ wypłacalność C/ rentowność D/ skonto

48. Ile państw wchodzi obecnie w skład Unii Europejskiej?

A/ 12 B/ 25 C/ 27 D/ 28

49. Popyt na produkty rolno-spożywcze jest:

A/ sztywny B/ mało elastyczny C/ proporcjonalny D/ jednostkowy

50. Niedobór dochodów budżetu państwa w stosunku do jego wydatków w danym roku, opisywany jest przez ekonomistów jako:

A/ budżet B/ dług publiczny C/ dysparytet D/ deficyt budżetowy

51. Zryczałtowany zwrot podatku VAT dla rolnika nie będącego płatnikiem podatku VAT (tzw. ryczałt) doliczany do wartości netto sprzedawanych przez niego produktów rolnych wynosi:

A/ 5% B/ 7% C/ 8% D/ 23%

52. Zgodnie z obowiązującym prawem, za gospodarstwo rodzinne uważa się gospodarstwo rolne, w którym łączna powierzchnia użytków rolnych nie jest większa niż:

A/ 30 ha B/ 100 ha C/ 300 ha D/ nie ma takiego ograniczenia

53. Miarą określającą wartość towarów i usług wytworzonych w gospodarce danego państwa w określonym czasie (np. w ciągu roku) jest kategoria ekonomiczna opisywana skrótem:

A/ VAT B/ HDI C/ WIG D/ PKB

54. Sytuację wzrostu wielkości popytu, pomimo wzrostu ceny danego produktu opisuje tzw.:

A/ paradoks spekulacyjny B/ prawo popytu C/ prawo podaży D/ prawo Engla

55. Zjawisko zastępowania w procesie produkcji pracy żywej pracą uprzedmiotowioną (kapitałem) to:

A/ innowacje kapitałoszczędne C/ dezinvestycje
B/ inwestycje odtworzeniowe D/ substytucja czynników produkcji

56. Do jakiej powierzchni rolnik otrzyma tzw. płatność redystrybucyjną (dodatkową), jeżeli jego gospodarstwo ma powierzchnię 100 ha UR kwalifikujących się do jednolitej płatności obszarowej?:

A/ 30 ha B/ 50,00 ha C/ 100,00 ha D/ nie ma obecnie takiej płatności

57. Minimalna powierzchnia działki rolnej kwalifikującej się do przyznania płatności obszarowej wynosi:

A/ 1,0 ha B/ 0,3 ha C/ 10 arów D/ 1 akr

58. Dochód z gospodarstw rolnego to wynagrodzenie rolnika za:

A/ zaangażowany kapitał B/ zaangażowaną ziemię C/ wykonaną pracę D/ łącznie A+B+C

59. Zespół warunków prowadzących do spotkania kupującego i sprzedającego w celu zawarcia transakcji:

A/ marketing B/ rynek C/ popyt potencjalny D/ otoczenie instytucjonalne

60. Funkcję Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi pełni obecnie:

A/ Czesław Siekierski
B/ Władysław Kosiniak-Kamysz
C/ Stefan Krajewski
D/ inna osoba